

Dietrich Scholze

Kommunikationsmechanismen des
"schöpferischen Verrats".
/Mechanizmy komunikacyjne
"twórczej zdrady"/, Janusz Lalewicz
[w:] "Funktion der Literatur Aspekte -
Probleme -Aufgaben", Red. S.
Schlenstedt i in., Berlin 1975 :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 20/1 (63), 253

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) LALEWICZ Janusz: Kommunikationsmechanismen des "schöpferischen Verrats". /Mechanizmy komunikacyjne "twórczej zdrady"/. W: Funktion der Literatur Aspekte - Probleme - Aufgaben. Red. D. Schlenstedt i in. Berlin 1975, s. 106-112.

Analizując opowiadanie Borgesa, autor demonstruje mechanizmy "twórczej zdrady" (pojęcie Escarpita). Przykład służy do unaocznienia zmian funkcji i sposobu interpretacji dzieła literackiego w czasie, do ilustracji historycznie różnych sytuacji odbiorczych, które określają różne aktualizacje i wnioski interpretacyjne niezależne od intencji pisarza.

BP/63/88

D. S.

(II) BEŁZA Światosław: Philosophisch-ethische Probleme in der jüngsten Prosa über den Krieg. (Am Beispiel europäischer sozialistischer Literaturen). /Zagadnienia filozoficzno-etyczne w najnowszej prozie o wojnie. (Na przykładach europejskich literatur socjalistycznych)/. W: Verteidigung der Menschheit. Studien und Werkstattgespräche zur Dialektik von nationalem und Internationalem sozialistischer Literaturentwicklung. Red. E. Kowalski. Berlin 1975, s. 439-510.

Szkic poświęcony jest tzw. drugiej fali literatury wojennej (od roku 1960) w literaturach europejskich państw socjalistycznych. Autor dostrzega przekształcenia omawianego typu literatury idące w kierunku większego zintelektualizowania i pełniejszego obrazu jednostki w tragicznych powikłaniach wojny światowej. Komentuje etyczne i filozoficzne aspekty tematyki, która przewijała się w literaturach różnych krajów. Z prozy polskiej omawia powieści Andrzejewskiego, Filipowicza, Putramenta ("Popiół i diament", "Pamiętnik antybohatera", "Bołdyn").

BP/63/89

D. S.